

Рибак В. В., здобувач вищої освіти,
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
Україна

ОСНОВНІ ЛІНІЇ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Для сучасної психолого-педагогічної науки проблема взаємозв'язку навчання й розвитку є одним із центральних методологічних питань. Правильне розв'язання питання про взаємовідношення цих двох наукових понять має велике значення не лише для психології, а й для педагогіки. Кожна концепція навчання, яку формулює педагог, включає в себе певну концепцію розвитку.

В історії психологічної науки існували різні концепції психічного розвитку, які можна об'єднати в 4 групи:

1. Розвиток і навчання – незалежні процеси.
2. Навчання і є розвиток, ці категорії синонімічні.
3. Навчання надбудовується над розвитком у міру того, як дозрівання створює готовність до нього, воно – зовнішня умова розвитку як дозрівання, що реалізує спадково зумовлені особливості психіки.
4. Навчання йде попереду розвитку, просуваючи його далі і викликаючи в ньому новоутворення. На переконання Л. Виготського, у педагогічній взаємодії викладача зі студентом створюється зона його найближчого розвитку [1].

Факторами психічного розвитку є: активність, спадковість і середовище.

Психічний розвиток дитини як її цілісний особистісний розвиток здійснюється одночасно за трьома лініями:

- особистісна сфера (розвиток соціальної поведінки, спрямованості, ціннісних орієнтацій, самосвідомості);
- психологічна структура та зміст діяльності (виникнення і розвиток цілей, мотивів діяльності і розвиток їхнього співвідношення, освоювання способів і засобів діяльності);
- пізнавальна сфера (становлення інтелекту, розвиток механізмів пізнання) [2].

Отже, людський індивід розвивається відповідно як особистість, суб'єкт діяльності та суб'єкт пізнання. Під час організованого навчального процесу змінюються різні аспекти психічного устрою дитини: відбувається накопичування знань і уявлень учня, удосконалювання та зміна його способів і вмінь виконувати різноманітні дії, формуються нові установки і цінності, мотиви й інтереси, загальні якості особистості.

Список використаних джерел

1. Выготский Л. С. Педагогическая психология. М. : Педагогика, 1991. 536 с.
2. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія: навчальний посібник. Вид. 3-тє, виправ. Суми : Університетська книга, 2010. 352 с.
3. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія: навч. посібник. 2-ге видання, випр. і доп. К. : Каравела, 2012. 264 с.

Рум'янцева П. Ю., здобувач вищої освіти,
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
Україна

Науковий керівник – Кушнір Ю. В., канд. пед. наук, доц.,
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРА В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Проблема формування політичного образу сучасного політика набула важливого як теоретичного, так і практичного значення, адже вдало сформований імідж є визначальною ланкою у перемозі на виборах і досягненням політичної влади. Феномен Інтернету полягає в тому, що з моменту свого масового поширення він стає повноцінним і самостійним майданчиком для ведення іноді навіть більш успішної роботи з формування іміджу людини, регіону, партії, компанії, ніж це дозволяють можливості традиційних ЗМІ. Інтернет надає користувачеві більш широкий спектр думок. Діяльність різних партій і рухів як на внутрішньому політичному рівні, так і міждержавному нерозривно пов'язана з проблемою політичного лідерства.

Політичний образ являє собою, як і будь-який образ, з одного боку – відображення реальних характеристик об'єкта сприйняття, тобто влади і особистості лідера, а з іншого боку – проєкцію очікувань суб'єкта сприйняття, тобто громадян. В образі політичної влади відображаються знання, уявлення, думки, оцінки, очікування, емоції, вимоги масової свідомості до влади [3]. Політичний лідер в сучасному суспільстві – індивід, здатний до консолідації різних груп для вирішення проблем суспільного розвитку [4]. Образ політичного лідера – це складний соціально-психологічний феномен, в якому в нерозривній єдності представлені не тільки особистісні якості, об'єктивно присутні лідеру, а й ті, які проявляються в його повсякденній поведінці [3].